

عنوان مقاله:

مشکلات اجرایی جعاله و جعاله ثانویه در بانکداری ایران و تحلیل حقوقی دستور العمل اجرایی آن با رویکردی بر نظر امام خمینی(س)

محل انتشار:

فصلنامه علمی پژوهشی متین (امام خمینی و انقلاب اسلامی)، دوره 18، شماره 72 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمد رضایی - استادیار گروه الهیات دانشگاه بوعلی سینا، همدان

احمد رضا جمشیدی اوانکی - دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی، همدان

خلاصه مقاله:

در نظام بانکی، از رایج ترین شیوه های اعطای تسهیلات، پرداخت در قالب جعاله و جعاله ثانویه است. با توجه به ماهیت جعاله در حقوق مدنی و فقه امامیه، این سوال قابل طرح است که این ماهیت تا چه اندازه قابلیت دارد که در بانکداری مورد استفاده قرار گیرد؟ در حالی که بر طبق قواعد عمومی قراردادها معلوم و معین بودن مورد معامله از شرایط اساسی صحت هر عقدی است، در جعاله، علم اجمالی به عوضین کافی است. و حتی اجرت، می تواند به صورت مشارکت در سود حاصله مقرر شود. در این راستا از عبارات امام خمینی در تحریرالوسیله برمی آید که جعاله می تواند نتیجه مضاربه را داشته باشد بی آنکه محدودیت های مضاربه را دارا باشد. از طرف دیگر عدم تعیین مدت نیز اختلالی در شرایط صحت انعقاد جعاله ایجاد نمی کند. جعاله در هر عمل حلال و عقلایی صحیح است، بنابراین در همه بخش های صنعت، تجارت، کشاورزی و خدمات قابل اجراست. و همین ویژگی باعث شده است که در قانون بانکداری بدون ربا جایگاهی ویژه پیدا کند. لکن جعاله به نحوی که در قانون بانکداری بدون ربا و دستور العمل اجرایی جعاله مطرح گردیده است، دارای مشکلاتی است. این نوشتار در صدد شناسایی و تحلیل این مشکلات در مقام اجراست.

کلمات کلیدی:

بانکداری اسلامی، عقد جعاله، جعاله ثانویه، آثار جعاله، امام خمینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1819757>

